725/05

Den 19. december 2005 blev i sag nr. 64.955:

xxxxxxxxx xxx
xxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er født i 1945 og omfattet af en firmapensionsordning i Danica Pension, klager over, at selskabet med virkning fra den 1/9 2003 har stoppet udbetalingen ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse, samt at selskabet har afvist at betale for en speciallægeerklæring.

Selskabet har stoppet udbetalingen ved tab af erhvervsevne samt præmiefritagelse med virkning fra den 1/9 2003 under henvisning til, at klagerens erhvervsevne ikke er nedsat med mindst 50 %. Selskabet har afvist at betale for speciallægeerklæringen, idet klageren har indhentet denne på eget initiativ.

Det fremgår af sagen, at selskabet den 16/12 2002 modtog klagerens anmeldelse samt lægeattest, hvoraf det bl.a. fremgik, at hun siden den 13/8 2002 havde været delvist sygemeldt fra sit job som revisor på grund af depression forårsaget af stress/udbrændthed.

I skrivelse af 14/1 2003 til klageren meddelte selskabet, at hun var blevet bevilget udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse med virkning fra den 13/11 2002 til den 1/4 2003. Da det var klagerens arbejdsgiver, som var berettiget til udbetalingen

frem til eventuel fratrædelse, gav selskabet tillige arbejdsgiveren meddelelse herom. Samtidig anmodede selskabet R. Kommune om at fremsende yderligere oplysninger.

I skrivelse af 25/3 2003 til klageren meddelte selskabet, at bevillingen var blevet forlænget til den 1/5 2003.

I april 2003 modtog selskabet lægeattest og spørgeskema fra klageren og forlængede på den baggrund bevillingen til den 1/7 2003.

Selskabet har den 27/5 2003 modtaget oplysninger fra R. Kommune. Da selskabet ville afvente en statusbedømmelse fra klagerens læge, blev bevillingen forlænget til den 1/8 2003, hvilket blev meddelt klageren i skrivelse af 6/6 2003.

Selskabet har den 16/7 2003 modtaget statusbedømmelsen fra R. Kommune, hvoraf det bl.a. fremgår:

> "M.H. [klageren] blev syg sidste efterår med sympt. på en svær depression og svære overbelastningsreaktioner. Hun havde på daværende tidspunkt gennem lang tid kørt med en arbejdsbyrde, som var ret massiv, og hun oplevede at selv efter hun kom hjem fra sin ferie, var hun ukoncentreret, grådlabil og kunne slet ikke se sig igennem hverken arbejde eller privatliv. Hun blev da sygemeldt, og har siden været i Cipramil-behandling, har fået en umiddelbar bedring, men det står lidt i stampe i øjeblikket. Hun klarer således kun med møje at arbejde 16 timer om ugen. Jeg tror ikke på at vi medikamentelt kan gøre hende ret meget bedre. Hun har aktuelt på de 16 timer en tålelig tilværelse, om end hun stadigvæk er ekstremt træt, og sover meget.
>
> Vi har drøftet andet arbejde, men det har hun slet ikke mod på, som situationen er nu. Måske løsningen er fortsat 16 timer, hvis det er muligt."

Selskabets lægekonsulent har på denne baggrund vurderet, at den konkrete belastningsreaktion var klinget af, hvorfor klagerens erhvervsevne ikke længere ansås for nedsat til 50 % eller mindre. I skrivelse af 1/8 2003 til klageren har selskabet meddelt, at bevillingen ville stoppe med virkning fra den 1/9 2003.

Klagerens mand har i skrivelse af 22/9 2003 til selskabet meddelt, at selskabets afgørelse ikke kunne accepteres. Vedlagt skrivelsen var kopi af en fleksjobaftale mellem R. Kommune og klagerens arbejdsgiver. Heraf fremgår det bl.a., at klageren arbejdede 15 timer om ugen i fleksjob fra den 1/9 2003.

I skrivelse af den 1/10 2003 til klageren har selskabet bl.a. meddelt, at fleksjobbet ikke umiddelbart ændrede selskabets tidligere afgørelse. Selskabet ville dog indhente yderligere oplysninger fra kommunen, hvilket blev gjort samme dag. Oplysningerne modtog selskabet efterfølgende den 31/10 2003.

Selskabet har i skrivelse af 28/11 2003 til klageren fastholdt sin afgørelse. Selskabets lægekonsulent har vurderet, at erhvervsevnen ikke varigt er nedsat til 50 % eller derunder. Som begrundelse for vurderingen har lægekonsulenten lagt vægt på, at klageren kun var blevet behandlet af egen læge for sin depression. Hvis der havde været tale om en svær og varig depression, er det gældende anbefaling, at der bliver henvist til en speciallæge.

Selskabet har i skrivelse af 28/11 2003 til R. Kommune bedt om en begrundelse for bevilling af fleksjob med 2/3 tilskud. Af oplysningerne fra kommunen fremgår det bl.a., at beslutningen om at visitere klageren til fleksjob var truffet, uden at der var blevet indhentet lægeoplysninger til dokumentation af hendes erhvervsevnetab, og uden at der var blevet foretaget en afprøvning af hendes formåen.

I skrivelse af 18/12 2003 til klageren har selskabet fastholdt sin afgørelse og har bl.a. henvist til, at kommunen ikke har indhentet fyldestgørende lægelig dokumentation for varigt erhvervsevnetab, ligesom der ikke foreligger objektive fund for en varig depression.

Klagerens mand har i skrivelse af 8/1 2004 til selskabet bl.a. oplyst, at klageren af en læge er blevet henvist til en speciallæge. Endvidere påpeges det i skrivelsen, at klagerens forsikring omfatter faginvaliditet, hvilket selskabet har bekræftet i skrivelse af 27/1 2004. Selskabet har samtidig fastholdt, at erhvervsevnen som revisor ikke er nedsat til 50 % eller mindre.

Den 16/3 2004 har selskabet - uopfordret - modtaget en speciallægeerklæring af 11/3 2004 fra speciallæge i psykiatri J.T. Speciallægeerklæringen er udstedt til Danica Pension, men undersøgelsen er foranlediget af klageren selv. Vedlagt var en regning på 3.000 kr. Af speciallægeerklæringen fremgår bl.a.:

"**Behandlingsforløb:**

Undersøgte vurderet ved 3 samtaler den 23. december 2003, 21. Januar, og 25. februar 2004.

Undersøgte findes stort set upåfaldende, ingen psykomotorisk hæmning, taler hurtigt og virker frisk med pludselige smil, kontakten god, måske lidt grådlabil på et tidspunkt ... Intet suspekt tanke- eller adfærdsmæssigt

Undersøgte findes underlagt en belastningsudløst kronisk depression.

…

I 2. samtale findes status uændret, moderat depressiv, tidligere haft dødstanker, har flexjob på 15 timer, men er ret overbevist om, at hun vil have det bedre uden og føler sig nedslidt. Det værste er, at hun mangler lyst og glæde.

Med hensyn til arbejdsevnen bliver denne næppe bedre, men de depressive træk kan måske mindskes.

…

3. samtale

…

Stemningsmæssigt har hun det dog nogenlunde, mener hun, erkender dog samme status som sidst og altså uden nogen lyst og glæde. Undersøgte er betænkelig ved øgning i Cipralex, som fastholdes på 20 mg sammen med Fluanxol.

Konklusion:

58-årig gift revisor, som efter stor arbejdsbyrde er sygemeldt i efteråret 2002 og sættes i antidepressiv behandling med en vis virkning, men fortsat delvis sygemelding. Året efter i september 2003 tilkendes flexjob 15 timer ugentlig, som hun siden har bestredet, om end der fortsat er depressive træk med træthed, nedsat initiativ, koncentrationsevne og stemningsleje.

Tilstanden findes stationær og varig og med optimalt indstillet antidepressiv behandling.

Erhvervsevnen er varigt nedsat til under 50 % af det normale."

Speciallægeerklæringen blev efterfølgende forelagt selskabets lægekonsulent, som fortsat vurderede, at erhvervsevnen som revisor ikke var tilstrækkelig nedsat, hvilket selskabet har meddelt klageren i skrivelse af 15/4 2004, samtidig med at selskabet afviste at betale for den erklæring, som selskabet ikke havde bedt om.

Selskabet har efterfølgende på klagerens mands anmodning i skrivelse af 27/5 2004 redegjort for lægekonsulentens udtalelser.

Klageren er utilfreds med selskabets afgørelse og gør over for nævnet gældende, at selskabet også efter den 1/9 2003 skal udbetale for tab af erhvervsevne samt yde præmiefritagelse. Endvidere gør hun gældende, at selskabet skal betale honoraret på 3.000 kr. for speciallægeerklæringen.

I selskabets skrivelse af 6/10 2004 til nævnet hedder det bl.a.:

"Hertil skal vi anføre, at vi fastholder, at M.H.'s erhvervsevne som revisor ikke er længerevarende nedsat til halvdelen eller mindre.

I henhold til den gældende pensionsoverenskomst og forsikringsbetingelserne er M.H. forsikret i sit erhverv som revisor.

Danica Pensions lægekonsulent med speciale i psykiatri og socialmedicin vurderer, at M.H.'s erhvervsevne som revisor længerevarende er nedsat, men ikke til halvdelen eller derunder. I sin begrundelse for vurderingen lægger lægekonsulenten vægt på, at M.H. i sygdomsforløbet frem til september 2003 udelukkende er blevet behandlet for depression af sin egen læge. Arbejdspresset og den deraf fremkomne belastningsreaktion bør være klinget af i sommeren 2003, og der bør derfor ikke være noget til hinder for, at M.H. kan arbejde over halv tid som revisor fra det tidspunkt.

Pr. 1. september 2003 bliver M.H. tilkendt fleksjob med 2/3 tilskud fra R. kommune. Der er ikke sket forudgående arbejdsprøvning. De lægelige oplysninger stammer udelukkende fra M.H.'s praktiserende læge. Af ressourceprofilen fremgår det, at M.H. har haft en depression og har varige følger heraf. Der kan ikke sættes lighedstegn mellem kommunens tilskud til fleksjob og vores vurdering af længerevarende erhvervsevnetab. Løntilskuddet bliver ikke alene fastsat ud fra helbredsoplysninger, men også ud fra de øvrige 'sociale' forhold i ressourceprofilen. I Danica Pension vurderer vi alene M.H.'s erhvervsevne ud fra de helbredsmæssige forhold.

Fleksjobbevillingen ændrer ikke vores lægekonsulents vurdering. Lægekonsulenten fastholder, at der ikke er objektive fund, og at M.H.'s depression ikke kan have været af svær eller varig behandlingsresistent karakter. Sådanne tilfælde bør ifølge gældende anbefaling henvises til speciallæge. M.H. bliver efterfølgende henvist til speciallæge i december 2003.

M.H. indhenter på eget initiativ en erklæring fra speciallægen. Denne erklæring fastholder vi, at vi ikke vil betale, da vi ikke har bedt om den. Erklæringen ændrer ikke vores lægekonsulents tidligere vurdering. Der er ikke oplysninger i erklæringen som peger på en mere udtalt depression, M.H. beskrives som smilende og psykisk upåfaldende.

Vi fastholder således, at M.H. ikke er berettiget til yderligere udbetaling ved tab af erhvervsevne og præmiefritagelse efter den 1. september 2003."

Klagerens mand har i skrivelse af 28/10 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Jeg finder det højst mærkværdigt, at man i sagsfremstillingen mener, det er en fejl, at min hustru ikke er henvist til speciallæge, men dette skyldes primært, at Danica i deres første brev nævnte, at de ville henvise hertil. Min hustru har rykket for dette flere gange. Da der fortsat ikke skete noget fra Danicas side blev min hustru henvist til speciallæge af egen læge. I den anledning undrer det mig meget, at Danicas læge skulle være i stand til at vurdere erhvervsevnen bedre end speciallæge J.T., der modsat Danicas læge, har talt med min hustru flere gange. Det kan i den anledning

bemærkes, at speciallæge J.T. efterfølgende telefonisk har udtalt, at han ikke forstår Danicas afgørelse, idet han mener, at sagen er klokkeklar. Jeg finder det i øvrigt mærkeligt, at vi ikke har fået selve lægerapporterne fra Danica, men blot nogle bemærkninger. Først var der tale om en 'alm.' lægekonsulent, efterfølgende en speciallægekonsulent, men ingen navne. Hvilken garanti har vi for øvrigt vedr. disse udtalelsers reelle indhold. Vi har bedt om max. aktindsigt."

Hertil har selskabet i skrivelse af 10/11 2004 til nævnet bl.a. anført:

"Vi kan oplyse, at Danica Pension aldrig henviser kunder til behandling hos speciallæge. Dette skal ske efter vurdering og henvisning fra egen læge. I vores brev den 14. januar 2003 skriver vi, at vi ønsker en undersøgelse hos en speciallæge for at kunne vurdere M.H.'s erhvervsevne. Af vores næste brev til M.H. den 5. februar 2003 fremgår det, at vi i stedet for at indkalde til en undersøgelse vil indhente lægelige oplysninger fra kommunen.

Jeg kan oplyse, at Danica Pensions lægekonsulent med speciale i psykiatri og socialmedicin hedder J.B. Vi har i vores brev den 27. maj 2004 gengivet lægekonsulentens vurdering. Vi imødekommer kravet om kopi af vurderingen, som nu er renskrevet og vedlagt."

Af den af selskabet vedlagte vurdering fra lægekonsulent J.B. fremgår bl.a.:

"Ifølge erklæringen fra speciallæge i psykiatri J.T. fra marts 2004 er der tale om en depression opstået i forbindelse med arbejdsmæssig overbelastning. M.H. beskrives som upåfaldende, taler hurtigt, virker frisk og kontakten er god.

Generelt vurderet er prognosen for både depressionen og belastningsreaktionen god således, at der er udsigt til yderligere bedring af tilstanden. Den aktuelle erhvervsevne er nok nedsat i nogen grad, men ikke til halvdelen eller mindre."

Sagen har været forelagt nævnet på et møde den 25. maj 2005. Nævnet anmodede her om, at der blev indhentet en udtalelse fra en speciallæge i psykiatri, hvilket derefter er sket.

I professor, dr. med. R.R.'s erklæring af 4/8 2005 hedder det bl.a.:

"**Tidligere, nuværende og fremtidig behandling**

Det fremgår, at MH efter sygdomsdebut i august 2002 har været igennem forskellige former for antidepressiv behandling suppleret med lav dosis antipsykotium i angstdæmpende øjemed, og hun skønnes at være velbehandlet mht. stemningssvingninger på nuværende dosis af 10 mg. Cipralex. Det anbefales, at hun fortsætter med denne behandling i længere tid, formentlig mindst 1 - 3 år, idet behandlingen har en stemningsstabiliserende og depressionsforebyggende effekt.

Muliggør helbredstilstanden, at forsikrede kan vende helt eller delvist tilbage til sin hidtidige beskæftigelse som revisor?

Indtil sygdomsdebut 2002 har MH psykiatrisk set levet et ganske upåfaldende liv, optaget af en travl dagligdag som revisor. Der er herefter sket en markant forringelse af hendes psykiske helbredstilstand, som ved undersøgelsen er domineret af svækkede kognitive funktioner med nedsat hukommelse, vedholdenhed og svækket overblik. Den arbejdsmæssige funktionsevne vurderet ud fra de seneste flexjob er klart nedsat.

Det er ikke sandsynligt, at de kognitive forstyrrelser er udtryk for en endnu ikke fuldt remitteret depressiv tilstand, og man må derfor mistænke en tilstand med svækkelse af de intellektuelle evner, muligvis betinget af blodtrykslidelse (blodtryksforhøjelse), der er blevet medicinsk behandlet gennem nogle år.

En præcis afklaring af omfanget af den kognitive svækkelse kræver neuropsykologisk vurdering og yderligere diagnostisk udredning ved henvisning til demensklinik må anbefales.

Ud fra en klinisk psykiatrisk vurdering muliggør helbredstilstanden således ikke, at forsikrede kan vende helt eller delvist tilbage til sin hidtidige beskæftigelse som revisor, idet helbredssvækkelsen er betydelig og skønnes at være varig."

Selskabet har herefter indhentet endnu en speciallægeerklæring fra chefpsykolog P.E.S. I dennes erklæring af 14/9 2005 hedder det i konklusionen:

"**Konklusion:**
Efter at have neuropsykologisk undersøgt denne 60-årig kvindelige revisorassistent kan følgende udtales:

I forhold til alder, skolegang/boglig uddannelse, køn og etnicitet, klarer patienten sig i dag såvel begavelsesmæssigt som indlærings- og hukommelsesmæssigt svarende til gennemsnitsområdet for en relevant sammenligningsgruppe. Der er ingen klinisk betydningsfulde variationer mellem 6 målte kognitive områder. Der er ingen sikker kognitiv reduktion på de 6 målte kognitive faktorer.

Patienten er derfor ikke dement, hvorved grundlaget bortfalder for henvisning til demensklinik.

Ved selvvurdering af trivsel/depression meddeler patienten, at den antidepressive behandling er velfungerende.

Herved er vi så fremme ved nøgleproblematikken, det vil sige, om patienten helt eller delvist kan vende tilbage til sin hidtidige beskæftigelse som revisorassistent. Patienten har i samtalen fortalt om sit arbejdsliv og på baggrund heraf, vurderer jeg, at spørgsmålet skal afgøres ud fra hendes emotionelle tilstand. To psykiatriske speciallæger har ud fra en klinisk psykiatrisk vurdering nået frem til, at patienten hverken helt eller delvist kan vende tilbage til sin hidtidige beskæftigelse. Isoleret set (hvis dette i praksis er muligt) er det ikke hendes aktuelle kognitive tilstand, der forhindrer hende i en delvis beskæftigelse som revisorassistent."

Det indklagede selskab har i skrivelse af 5/10 2005 fastholdt sin afgørelse og henvist til, at der ikke er nogen lægelig forklaring, som kan begrunde, at klageren ikke skulle kunne bestride et revisorarbejde på halv tid.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"§ 7.3. Supplerende dækning ved tab af arbejdsevne

…

I forhold til ovenstående udvides dækningen ved varigt tab af arbejdsevne til at dække arbejdsevnen som revisor, hvis forsikrede på første sygedag/skadedag fortsat arbejder som revisor, og medarbejderen enten er beskikket som statsautoriseret revisor (beskikkelsen må ikke være deponeret) eller er optaget i revisorregistret som registreret revisor eller arbejder i den statsautoriserede revisorbranche som revisor - udelukkende med revisionsarbejde.

I forsikringsbetingelsernes afsnit om varigt tab af arbejdsevne erstattes afsnit 2 og 3 af følgende:

Arbejdsevnen anses for varigt at være nedsat til 1/3 eller mindre, hvis medarbejderen blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3 - vurderet i forhold til den normale arbejdsevne for raske personer med samme alder og et arbejde, som svarer til medarbejderens: Statsautoriseret revisor eller registreret revisor eller arbejder i den statsautoriserede revisorbranche som revisor - udelukkende med revisorarbejde.

Arbejdsevnen anses for varigt at være nedsat til mellem 1/2 og 1/3, hvis medarbejderen blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 - vurderet i forhold til den normale arbejdsevne for raske personer med samme alder og et arbejde, som svarer til medarbejderens: Statsautoriseret revisor eller registreret revisor eller arbejder i den statsautoriserede revisorbranche som revisor - udelukkende med revisorarbejde.

…

Bortfald af præmiebetaling

Forsikringstageren fritages for præmiebetalingen, hvis forsikredes arbejdsevne som følge af sygdom eller ulykkestilfælde nedsættes til 1/2 eller mindre, hvorved forstås, at han ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af, hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt arbejdsdygtige personer med tilsvarende uddannelse og alder."

Nævnet udtaler:
Nævnet har gennemgået sagen og finder, at de foreliggende oplysninger giver det fornødne grundlag for at anse klagerens erhvervsevne som revisor for nedsat til 50 % eller derunder efter den 1/9 2003

Endvidere finder nævnet, at det har været relevant for bedømmelsen af sagen, at der er blevet indhentet speciallægeerklæringer som sket, hvorfor nævnet finder, at selskabet i det hele skal betale denne.

Herefter

b e s t e m m e s :

Selskabet, Danica Pension, skal anerkende, at klagerens erhvervsevne som revisor er nedsat med 50 %, og skal genoptage udbetaling med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24 og præmiefritagelsen fra den 1/9 2003 samt betale klageren 3.000 kr. for den af hende indhentede speciallægeerklæring.

Poul Sørensen
formand